

Şekerden sonra kahve ve limon ihtikârı

Müddeiumumilik mazbatanin tetkikile
meşgul, limon fiatları da yükseldi

Uşak şeker fabrikasının İstanbul'a gönderdiği şekerler rıhtımda

Şeker fiatlarında ihtikâr yapılp yapılmadığını tetkik eden Vilâyeteki komisyonun hazırladığı mazbatayı Müddeiumiliğe verdiğini ve maz-

dilmekte olduğunu dün yazmıştık.

Müddeiumumilik henüz tetkikatını bitirmemiştir. Bu tetkikatın bugün,

(Mabadi 3 üncü sahifede)

Şekerden sonra kahve ve limon ihtikârı

Müddeiumumilik mazbatanın tetkikile meşgul, limon fiatları da yükseldi

(Birinci sahifeden mabait)

nihayet yarın bitmesi muhtemeldir. Tetkikat ikmal edilince, Vlâyetteki heyetin ihtikâr yaptıklarını tesbit ettiği kimseler derhal mahkmeye ve -rilecektir.

İhtikâr kanunu, ihtikâr yapanlar hakkında şiddetli ahkâmı ihtiva et -mekle beraber, muhtekirlerin seri bir muhakeme usulüne tâbi tutulmalarını, muhakemenin sür'atle intacını â -mirdir. Bunun içindir ki ihtikâr maz -nunları müstentik huzuruna çıkarıl -madan, bir talepname ile doğruca mahkemeye sevk edilerek her işe ter -cihan muhakeme olunacaklardır.

Kanun, ihtikâr maznunlarının mu -hakemesi için sulh ceza mahkeme -lerine salâhiyet vermiştir. Muhte -kirler, sulh mahkemelerinde muha -keme edileceklerdir.

İhtikâr kanununun birinci madde -sine göre, ihtikâr yaptıkları sabit o -lanlar bir aydan bir seneye kadar ha -pis ve on bin liraya kadar ağır cezayı naktiye mahkûm olurlar. Ancak para cezasının asgarisi, mallara yapılan zamdan temin edilen kârın beş mislin -den aşağı olamaz.

Müddeiumumilik, bu mes'ele ile çok ciddî bir surette meşgul olmak -tadır.

Şeker ihtikârı yapmakla maznun bulunanlar Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine verilecektir. Mu -hakemenin perşembe veya cumar -tesi günü görülmesi muhtemeldir.

Diğer şeker tacirleri hakkında -ki mazbata da bitti

Şeker ihtikârını tetkik eden komis -yon serbest şeker ticareti yapan 19 tüccara ait mazbatasını da dün ak -şam ikmal etmiştir. Beyanâmeler bu -gün Vilâyet vasıtasile adliyeye gön -derilecek, komisyon kahve ihtikârı -nın tetkikine başlayacaktır.

Limon ihtikârı

Ticaret Müdiriyeti gaz, benzinden başka çay, limon ve sair bazı eşyalar üzerinde de kontenjan münasebetile ihtikâr yapıldığına muttali olmuş ve derhal tetkikata başlamıştır.

Piyasada limon üzerinde vâsi mik -yasta spekülasyon yapılmıştır. Ev -velce dört tanesi beş kuruşa satılan limonlar bakkallarda yüzer paraya kadar fırlamıştır. Esasen kontenjan münasebetile toptancılar fiatları artır -mak mecburiyetinde kaldıklarını iddia ettikleri cihetle ikinci ellere ge -çen mallar üzerinde de aynı veçhile tereffü eden fiatlar nihayet müsteh -likler hesabına bazı eşyalarda yüzde 50 nisbetinde bir fazlalık kaydet -mektedir.

Bundan başka kontenjana tâbi ol -mayan bazı eşya üzerinde de ihtikâr

yapılmaktadır. Havaaların karlı git -mesi, bir kaç gün fırtına olması top -tancılara fırsatlar vermekte ve fiat -lar derhal yükselmektedir. Ticaret Müdiriyeti bu hususta Belediyenin de nazari dikkatini celbetmiştir.

Şeker piyasası

Uşak şeker fabrikasından gelen otuz vagon şekerin mühim bir kısmı satılmış, bundan başka Alpullu fab -rikasının İstanbul'da mevcut şeker -leri için de iki gün zarfında hararetili müşteriler çıkmıştır, dün Alpullu şe -ker şirketine bir çok müracaatlar va -ki olmuştur.

Yarın, mart ayına mahsus konten -jan listesinin tatbikına başlanacağı cihetle İstanbul piyasasına bir çok şe -ker arzedileceği gibi Alpullu fabri -kasından da bir iki gün zarfında şe -ker gelecektir.

Alpullu fabrikası normal şekerleri 34,40 lira satmaktadır. Uşak fabrikası 34,50 lira üzerinden sattığı sekere, mavna ve ardiye ücretini de ilâve etmek mecburiyetinde olduğu için zararına mal satmaktadır.

Bir taraftan kontenjan münase -betile piyasaya şeker arzedildiği, di -ğer taraftan da Alpullu ve Uşak fab -rikaları müştereken İstanbul piyasa -sına şeker yetiştirdikleri halde bile, şeker fiatlarının önümüzdeki aylar -da, tereffü edeceği muhakkak adde -dilmektedir.

Bu hususta alâkadar mehafilin yaptığı hesaplara göre, Alpullu ve Uşak fabrikaları Türkiye'nin şeker ihtiyacının ancak yüzde 27 sini tat -min edebilmektedirler. Her iki fabri -kanın şekerleri, muvakkat şeker buh -ranlarının izalesi maksadile külliyetli miktarda ve ucuz fiatla piyasaya ar -zedildiği takdirde, perakende şeker müstehliklerinden ziyade toptan şe -ker âmilleri bu şekerleri derhal mubayaa ederek her iki fabrikanın şekerlerini pek çabuk bitirmiş ola -caklardır.

Memlekete şeker ithalâtı konten -jana tâbi olduğundan gümrüğe fazla mal iddihar etmeğe muvaffak olan ta -cir veya tacirlerden mürekkep her han -gi bir tröst, kontenjan listelerini kendi şekerlerle dolduracakları cihetle, milli fabrikaların muvazeneyi tesis eden şekerlerinin çabuk bitmesin -den dolayı, piyasayı boş bulacaklar ve şeker fiatlarını gerek ihtiyarî ve gerekse zaruri olarak yükseltecek -lerdir.

Binaenaleyh havayıcı zaruriyemiz -den olan şekerin geçirdiği şu muvak -kat buhrandan elde edilen netice, ilerisi için bazı tedabir almağı icap ettirecek derecede mühim olduğun -dan, ihtikârın önüne geçmek üzere şeker ithalâtının kontrol edilmesi için ihtiyaca uygun tedbirler ittihazına lüzum gösterilmektedir.